

Programmet Vägledande samspel ICDPs ursprung, värdegrund och spridning

ICDP har sitt ursprung från ett internationellt samarbete under början av 1980 talet som hade som mål att öka omsorgskvaliteten hos föräldrar. De två norska professorerna Karsten Hundeide och Henning Rye skapade utifrån detta samarbete 1992 stiftelsen ICDP (International Child Development Programmes) i Norge. I början var ICDP mer riktat mot biståndsprojekt och flera projekt genomfördes både i Afrika och i Rumänien. En av de första filmerna som beskriver programmet på den tiden är [Pillars of psychosocial care](#).

I slutet av 1990-talet togs programmet till Sverige och 2000 instiftade Sveriges första ordförande Karin Edenhamar tillsammans med framförallt Paul Bergman och Annelie Waldau Bergman Stiftelsen ICDP Sweden. Karin hade genom sitt arbete på Rädda Barnen kommit i kontakt med Karsten och Henning. Den första ICDP utbildningen hölls i Stockholm 1998 och den första boken på svenska, *Vägledande samspel: handbok till ICDP-International Child Development Programmes*, kom ut 2001, skriven av Karsten Hundeide, professor i psykologi vid Universitetet i Oslo.

Sedan 2008 är Annelie Waldau Bergman ordförande i Stiftelsen ICDP Sweden. Paul Bergman har utvecklat mycket av det som idag är kärnmaterialet i Sverige.

Redan från början var en grund i programmet mänskliga rättigheter och då framförallt barnets rättigheter. Det var de vuxna som skulle öka sin lyhördhet och förstå barnet, inte tvärtom. I Sverige har fokus inte legat på bistånd utan på att sprida programmet till omsorgsgivare, till en början de som gav omsorg till barn, men numera är programmet utvecklat också för behandling, förskola, skola, socialtjänst, ledarskap och äldreomsorg. Programmet används som ett sätt att utveckla och bibehålla ett etiskt förhållningssätt och stötta demokratiska processer.

"ICDP bygger på idén att människan av naturen är social och det innebär också att vi, som människor, är särskilt sårbara i våra sociala relationer eftersom det är området för vårt lidande och vår lycka. Så när vi är berövade normal mänsklig kontakt, finns det lidande och förlust, som vi kan se i institutionaliserade barn.

Det är där ICDP kommer in för att återställa och återuppväcka normal, mänsklig, omsorgsfull interaktion. Detta gäller inte endast vård av spädbarn och småbarn, det gäller på alla nivåer i livet från spädbarn till ungdomar, vuxna och äldre - alla lever i relationer med varandra, och kvaliteten på dessa relationer avgör hur vi mår, kan hantera livet och utvecklas. Därför är ICDP i princip tillämplig på alla dessa nivåer."

Professor Karsten Hundeide 2009.

I Sverige har stiftelsen organiserat så att programmet ska vara community based. Det vill säga att det ska komma så många människor som möjligt till del och nå så många barn som möjligt. Det görs genom att stiftelsen har släppt på utbildningsrätten. Det betyder att när en organisation låtit utbilda

någon till handledare/utbildare i ICDP får denne inom sin egen organisation fortsätta att utbilda utan att betala något till stiftelsen. I de flesta andra länder är det några få utbildare som tar betalt för att utbilda i landet och de som utbildas kan endast bli vägledare och ha vägledningsgrupper. Att stiftelsen i Sverige valt denna väg gör att vi 2020 har utbildat fler än 250 utbildare och är över 2500 vägledare i Sverige!

Programmets spridning 2020

Afrika
Angola
Botswana
Burkina Faso
Etiopien
Ghana
Kenya
Kongo
Lesotho
Malawi
Mocambique
Somalia
Sydafrika
Tanzania
Uganda
Zambia
Zimbabwe

Australien och Asien
Afghanistan
Australien
Bangladesh
Indien
Japan
Kina
Nepal
Filippinerna
Sydkorea
Uzbekistan

Europa
Danmark
England
Estland
Finland
Makedonien
Moldavien
Norge
Portugal
Rumänien
Ryssland
Sverige
Tyskland
Ukraina

Nordamerika
Canada
USA

Latinamerika
Argentina
Bolivia
Brasilien
Chile
Colombia
Ecuador
El Salvador
Guatemala
Mexiko
Nicaragua
Panama
Paraguay
Peru

Mellanöstern
Irak
Israel
Libanon
Georgien

